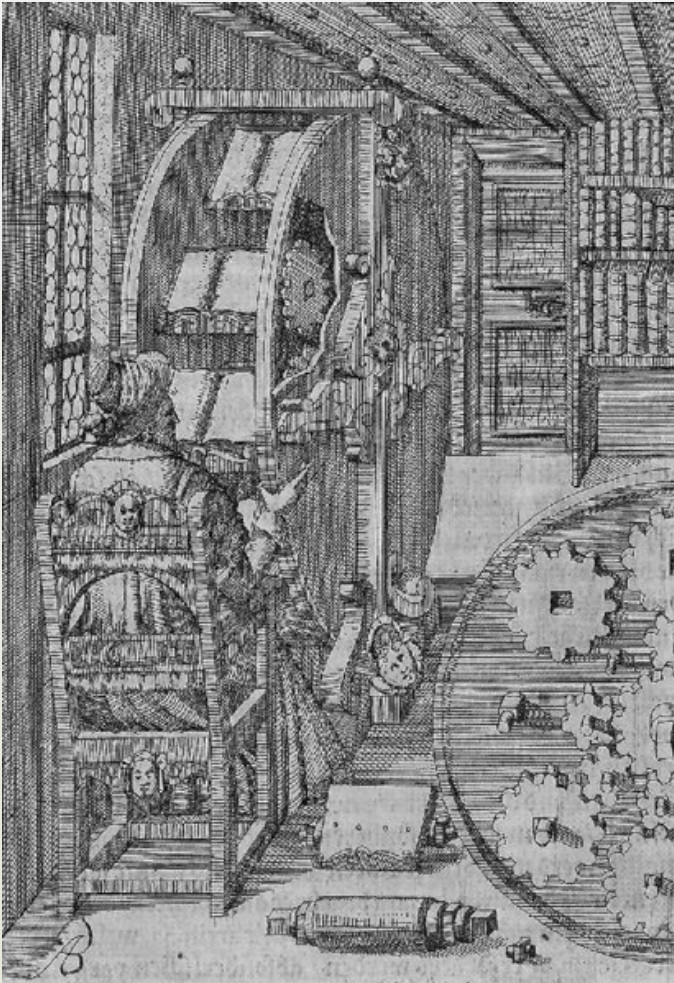

Információs társadalom és a társadalmi egyenlőtlenségek

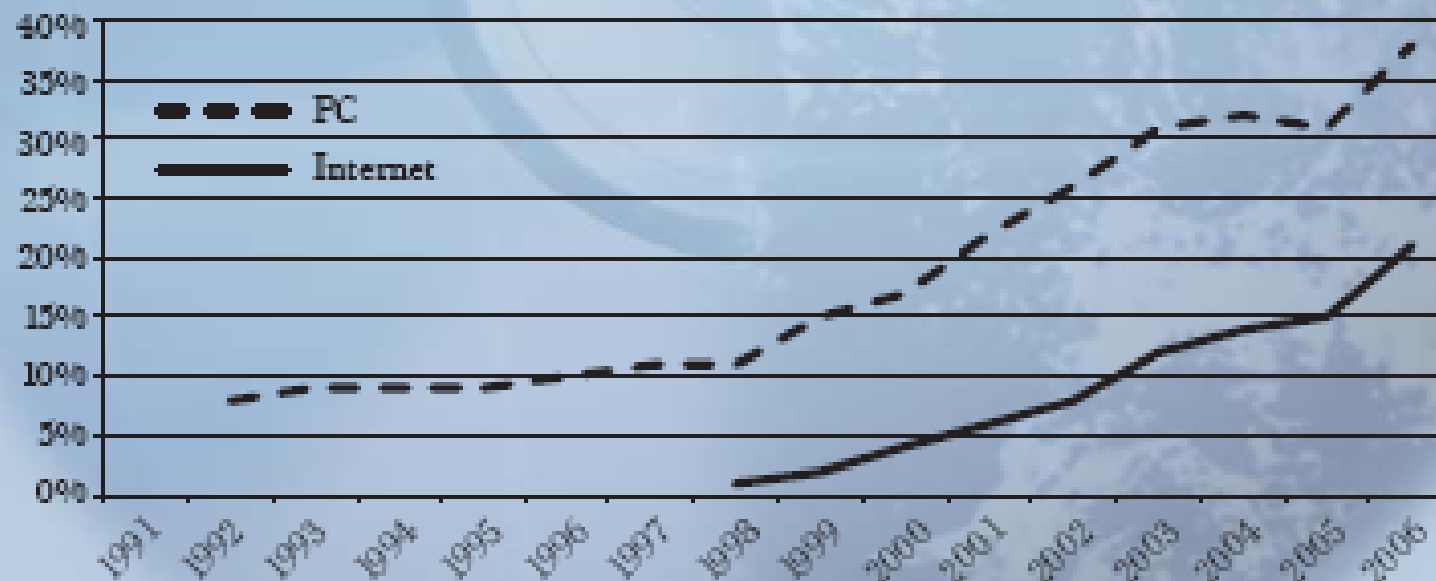
ELTE

Társadalomtudományi Kar

Tausz Katalin

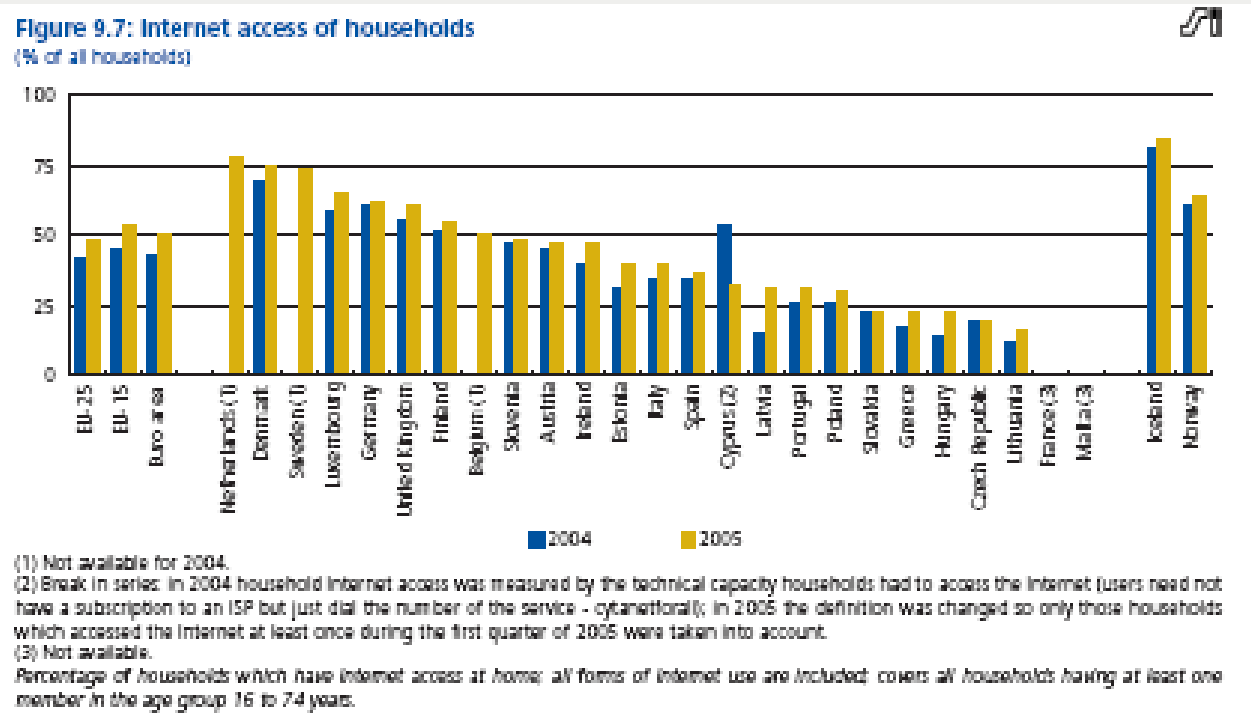
Számítógép és internet otthon

2. ábra: Háztartások számítógép- és internetellátottsága

Források: TÁRKI Háztartásvizsgálatok; illetve World Internet Project magyarországi mérései

A háztartások internet hozzáférése

	Tárki-WIP ^a	BellResearch	GKIeNET ^b	Szonda Ipsos - GfK Hungária ^c
2000	4%	2%	n.a.	3%
2001	6%	3%	n.a.	6%
2002	8%	5%	n.a.	7%
2003	12%	8%	n.a.	10%
2004	14%	13%	n.a.	13%
2005	15%	18%	21%	16%
2006	21%	23%	25%	20%

1. táblázat: Otthoni internethozzáférés

Forrás: Tárki-WIP; BellResearch; GKIeNET; Szonda Ipsos - GfK Hungária

Hol használ internetet

Table 9.8: Place of Internet use by Individuals, 2005

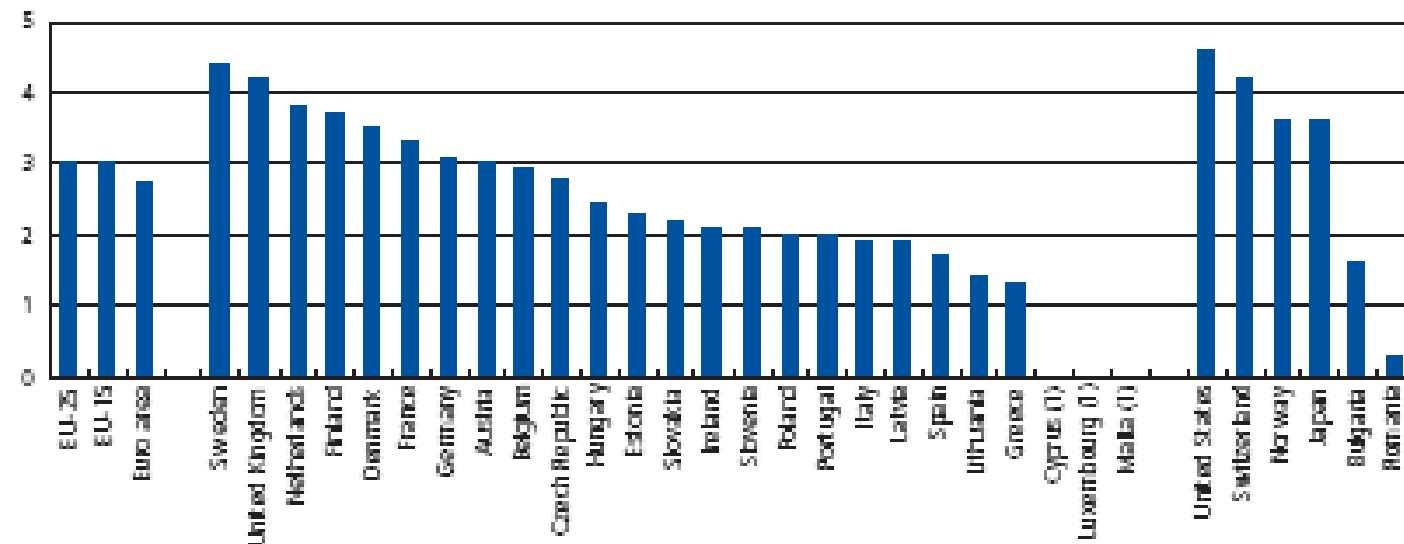
(% of individuals aged 16 to 74)

	Place of education	Home	Place of work (other than home)	Other places
EU-25	8	40	21	7
EU-15	8	44	23	7
Euro area	7	40	20	5
Belgium	5	47	18	3
Czech Republic	7	20	14	2
Denmark	11	72	37	6
Germany	9	57	20	5
Estonia	8	40	20	3
Greece	4	14	10	3
Spain	8	28	20	11
France	:	:	:	:
Ireland	4	26	17	3
Italy	4	24	16	4
Cyprus	5	22	14	2
Latvia	7	21	18	8
Lithuania	11	16	15	6
Luxembourg	10	65	26	3
Hungary	7	21	17	6
Malta	:	:	:	:
Netherlands	8	74	36	3
Austria	5	41	25	2
Poland	10	20	11	6
Portugal	8	20	15	5
Slovenia	7	35	23	6
Slovakia	11	20	27	12
Finland	:	56	38	:
Sweden	12	71	40	5
United Kingdom	10	55	31	16

Individuals who used the internet in the last three months; multiple answers allowed, regardless of the device used or type of connection used; e.g. if a person uses a portable computer with a wireless connection at several locations, he or she should tick all these locations.

Figure 9.15: Information technology (IT) expenditure, 2004

(% of GDP)

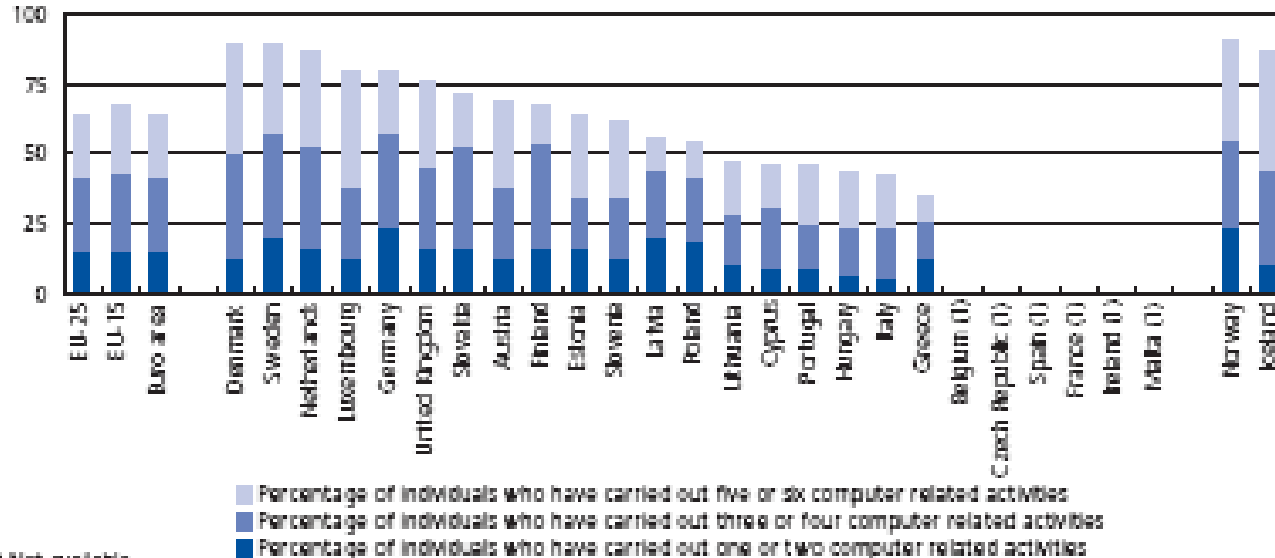
(1) Not available.

Source: European Information Technology Observatory (EITO)

Annual data on expenditure for IT hardware, equipment, software and other services as a percentage of GDP

Figure 9.10: Individuals' level of computer skills, 2005

(% of individuals aged 16 to 74)

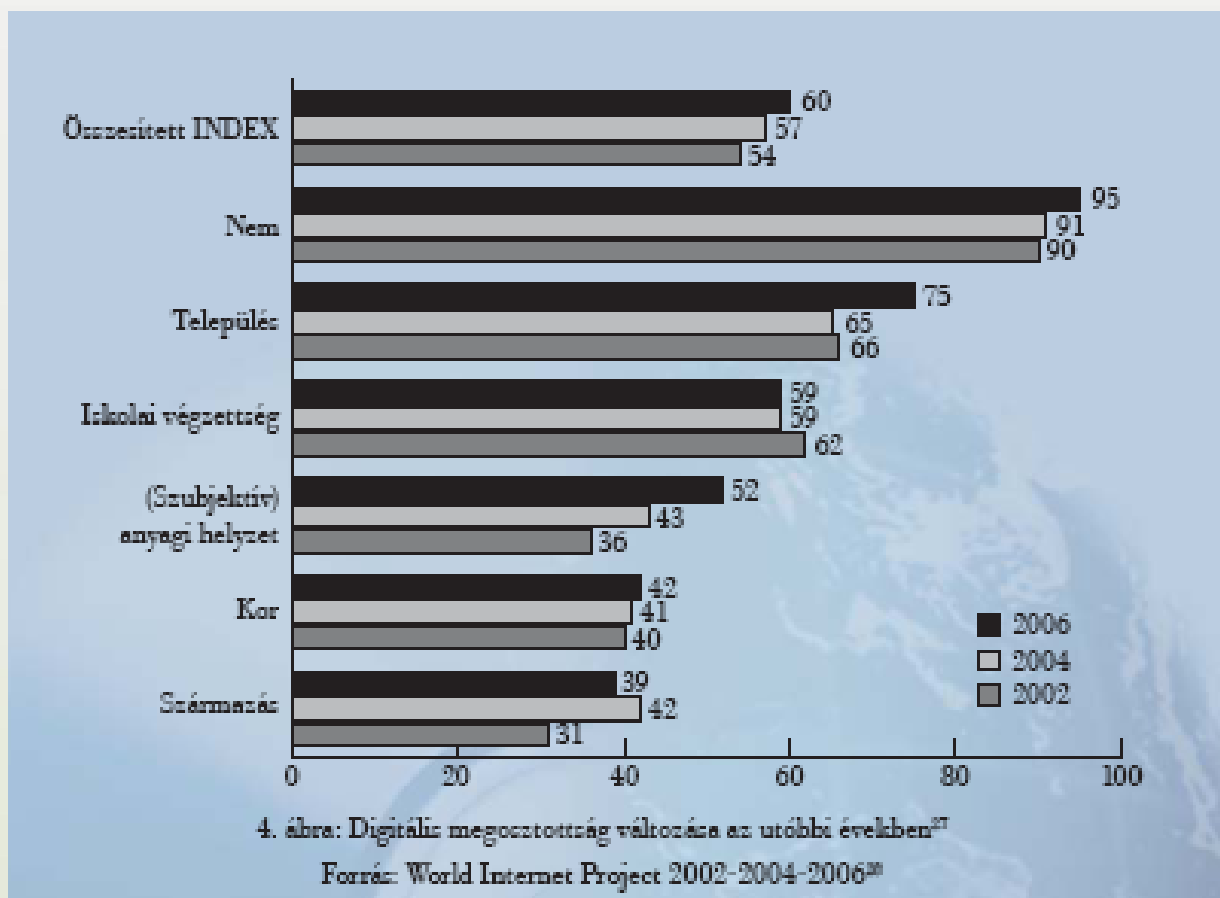
(1) Not available.

Percentage of individuals who have carried out the following computer related activities: used a mouse to launch programs such as an Internet browser or word processor; copied or moved a file or folder; used copy or cut and paste tools to duplicate or move information on screen; used basic arithmetic formulae to add, subtract, multiply or divide figures in a spreadsheet; compressed files; written a computer program using a specialised programming language

A digitális szakadék okai

- Gazdasági jellegű okok (magas PC árak, nincs olyan hely, ahol ingyen vagy nagyon olcsón lehet internetet használni stb.)
- Társadalmi okok (iskolai végzettség, jövedelmi szint, lakóhely, stb.)
- Tartalmi okok (nincs őt érdeklő tartalom és/vagy szolgáltatás, nem érhető el az anyanyelvén szolgáltató webhely, elégtelen helyi információk, tartalmak, stb.)
- Infrastruktúra hiánya
- Motiváció hiánya (nincs rá szüksége, még nem látta még a hasznát, nincs mintaadó réteg, stb.)

Értelmezések

- nem a digitális szakadék, hanem jóléti szakadék, a jövedelmek és a képzettség szintjének egyenlőtlensége a digitális szakadék oka
- ha a digitális szakadékot áthidaljuk, akkor a jövedelmi szakadék áthidalása következik.
- a digitális szakadéknak megvan a hatalma ahhoz, hogy a mai egyenlőtlenségeket szélesebbre és mélyebbre formálja.

Magyar információs társadalom éves jelentés 2006

ELTE

Társadalomtudományi Kar

Társadalomtudományi Kar

- Régiós bontásban **centrum–periféria, kelet–nyugat megosztottság** érzékelhető. A települési lejtő mentén kialakult (digitális) egyenlőtlenségek azonban nem konzerválódtak, a **községek kezdik behozni lemaradásukat**.
- Az utóbbi években a **hátrányos helyzetű csoportok helyzete gyorsabb ütemben javult**.
- A nemi megosztottságnak van továbbra is a legkisebb szerepe
- meghatározó az iskolai végzettség,
- a kor és a származás befolyása.
- az **anyagi helyzet, illetve a településtípus tekintetében jelentős előrelépés történt** a számítógép, illetve internet hozzáférés és használat terén az ezredforduló óta Magyarországon.

A számítógép- és internethasználat jellemzői

- 2006-ban a 14 év feletti korosztály közel fele (47%) használt rendszeresen, vagy alkalmanként számítógépet, 36%-uk internetet
- a középkorúak, a kistelepüléseken lakók esetében átlagot meghaladó növekedés
- Nagyobb eséllyel tartózkodnak az infokommunikációs technológiák használatától az idősek, a kistelepüléseken lakók, a roma származásúak, az alacsony jövedelműek és az alacsony iskolai végzettségűek

Szűkülő digitális megosztottság?

- **az általánosan pozitív folyamat az információs társadalmi fejlettség szempontjából (is) hátrányos helyzetű csoportokat az átlagosnál kedvezőbben érintette**

Kettészakadás

- **Magyarország lakosságának hatvan** (pesszimista becslések szerint hetven) **százaléka digitális írástudatlannak tekinthető**, a magyar állampolgárok több mint fele soha nem használt még életében számítógépet.
- Az érem másik oldalán helyezkednek el a **digitális állampolgárokA magyar kultúra tehát kettészakadóban van** – az online forradalomban az országnak csak kisebb része vesz részt

Egy szegények körében végzett vizsgálat tanulságai

OK vagy OKOZAT?

Iskolások számítógép használat lehetősége: jövedelem (%)

jövedelem	Számítógép használat			
	2001		2006	
	nem	igen	nem	Igen
Felső harmad	29	25	20	37
Alsó harmad	38	34	51	24

Iskolások számítógép használat lehetősége:

ELTE

Társadalomtudományi Kar

aktív kereső a háztartásban (%)

	Számítógép használat			
	nem	igen	nem	igen
Aktív kereső				
	2001		2006	
Nincs	34	19	54	18
van	66	81	46	82

Iskolások számítógép használat lehetősége: lakáshelyzet (%)

ELTE

Társadalomtudományi Kar

Lakás nyo- mor	Számítógép használat			
	nem	igen	nem	igen
	2001		2006	
Nincs	63	76	47	82
van	19	7	27	5

Társadalomtudományi Kar

Iskolások számítógép használat lehetősége: településtípus (%)

ELTE

Társadalomtudományi Kar

Település típus	Számítógép használat			
	nem	igen	nem	igen
	2001		2006	
Bp.	5	2		7
Város	54	56	47	45
falu	41	43	53	48

Társadalomtudományi Kar

Iskolások számítógép használat lehetősége: etnikai hovatartozás (%)

ELTE

Társadalomtudományi Kar

	Számítógép használat			
	nem	igen	nem	igen
	2001		2006	
Nincs roma	74	89	50	87
Van roma	26	11	49	13

Társadalomtudományi Kar

Iskolások számítógép használat lehetősége: ünnepek (%)

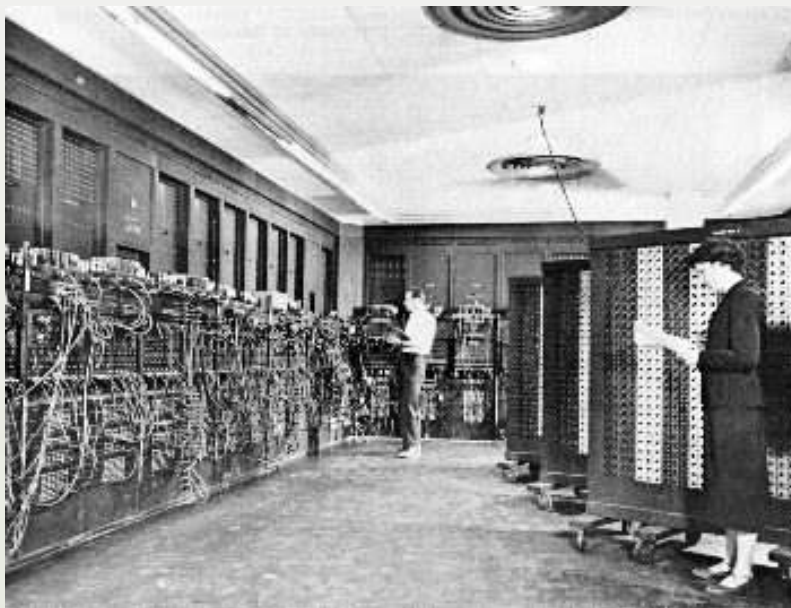

	Számítógép használat			
	nem	igen	nem	igen
Ünnepek				
	2001		2006	
Van	63	80	59	90
Valami nincs	37	20	41	10

Magyar információs társadalom éves jelentés 2006

- „Az információs társadalom messze több mint az „informatika” vagy az „elektronikus szolgáltatások”, **a társadalom, a gazdaság és a hétköznapi élet olyan nagyléptékű átalakulása, amely a foglalkoztatásban, a termelésben és a fogyasztásban az információs-és tudástermékeket, a kulturális javakat, az oktatás és a tudomány teljesítményét értékeli fel, és teszi ezeket a versenyképesség zálogává.**”

eEurope
e-Inclusion
E-esélyegyenlőség